

KÚRIA

Bfv.I.586/2017/7.szám

A Kúria Budapesten, a 2017. év november hó 28. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Fonyódi Járásbíróság 9.B.28/2013/124/I. számú és a Kaposvári Törvényszék 2.Bf.292/2016/10. számú ítéletét **I. rendű** terheltre vonatkozó részében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Fonyódi Járásbíróság a 2016. március 9. napján kihirdetett 9.B.28/2013/124/I. számú ítéletével az I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 2 rendbeli csalás büntetében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont], 2 rendbeli zártörés büntetében [Btk. 287. § (2) bekezdés] és 3 rendbeli bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért mint különös visszaesőt, halmazati büntetésül 1 év 8 hónap szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön és abból feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett továbbá a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

I. rendű terhelt és védője által felmentés végett bejelentett fellebbezés folytán eljáró Kaposvári Törvényszék a 2016. október 4. napján meghozott 2.Bf.292/2016/10. számú ítéletével az elsőfokú

bíróság ítéletét az I. rendű terheltre vonatkozóan megváltoztatta, a Nagykanizsai Városi Bíróság 5.B.123/2009/5. számú ítéletének végrehajtása során engedélyezett feltételes szabadságot megszüntette, pontosította a terhelt lakcímét és személyi igazolvány számát, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A jogerős határozatok ellen az I. rendű terhelt védője a Be. 416. § (1) bekezdés a) és c) pontjára hivatkozással terjesztett elő felülvizsgálati indítványt. Az indítványozó álláspontja szerint az eljáró bíróságok I. rendű terhelt bűnösségét a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapították meg, mert a csalás büntetést nem követte el, a terheltnek a kölcsönszerződések megkötésekor és a hitel igénylésekor nem állt szándékában megtéveszteni a pénzintézeteket, emellett reális lehetősége lett volna a törlesztő részletek fizetésére, ezért vonatkozásában a jogtalan haszonszerzési célzat sem állt fenn. A hamis magánokirat felhasználása és a zártörés esetében a tényállás iratellenes, a terhelt védekezését és az azt alátámasztó bizonyítékokat a bíróság figyelmen kívül hagyta.

Kifogásolta, hogy az eljáró bíróságok indokolási kötelezettségüknek sem tettek eleget, ugyanis az ítéletek indokolásából nem derül ki, hogy a bíróság az érdemi döntésben kifejeződő jogi álláspontját mire alapozta. Ezért elsődlegesen indítványozta, hogy a Kúria a Be. 427. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel a megtámadott határozatokat változtassa meg és az I. rendű terheltet mentse fel az ellene emelt vád alól. Másodlagosan a Be. 428. § (1) bekezdése alapján a Fonyódi Járásbíróság 9.B.28/2013/124/I. számú és a Kaposvári Törvényszék 2.Bf.292/2016/10. számú ítéletének hatályon kívül helyezését és a Fonyódi Járásbíróság új eljárásra utasítását kérte.

A legfőbb ügyész átiratában kifejtett álláspontja szerint a felülvizsgálati indítvány Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjára alapított részében kizárt, mert a csalás, a hamis magánokirat felhasználása és a zártörés esetében a tényállás támadására és a bizonyítékok bíróság által történt értékelésének sérelmezésére a felülvizsgálati eljárásban nincs törvényes lehetőség.

Emellett arra utalt, hogy a felülvizsgálati indítványban az eljárási szabálysértésre történő hivatkozás sem alapos, mert a bíróság indokolási kötelezettségének megsértése nem állapítható meg.

Indítványozta ezért, hogy a Kúria a megtámadott határozatokat az I. rendű terheltre vonatkozó részében hatályában tartsa fenn (BF.610/2017.).

A felülvizsgálati indítvány részben kizárt, részben nem alapos.

A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 423. § (4) bekezdésében írtaknak megfelelően a felülvizsgálati indítványban megjelölt okra figyelemmel bírálta felül; emellett tekintettel volt ugyanezen törvényhely (5) bekezdése alapján a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában megjelölt, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező esetleges eljárási szabálysértésekre is.

A Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja alapján a bíróság jogerős ügyszintű határozata ellen akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével került sor.

A Be. 423. § (1) bekezdése szerint ugyanakkor a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügyszintű határozatban megállapított tényállás az irányadó, a felülvizsgálati indítványban ez a tényállás nem támadható; bizonyításnak pedig nincs helye.

Erre figyelemmel a Kúria a megállapított tényálláshoz még annak esetleges megalapozatlansága esetén is kötve van és a felülvizsgálat során a vitatott jogkérdések kizárólag az alapeljárásban megállapított tényállás alapján bírálhatók el. A bizonyítékok eltérő értékelésére, eltérő következtetés levonására, illetve ilyen célból az ítélet hatályon kívül helyezésére nincs törvényes lehetőség.

A felülvizsgálati indítványban az I. rendű terhelt védője az eljáró bíróságok által megállapított tényállást támadta, a bizonyíték-értékelő tevékenységet kifogásolta, amennyiben az igazságügyi könyvszakértőnek a teljesítő képességére levont - és az ítéleti tényállásban megállapított - következtetéseit vitatta. Ugyanilyen okból nem eredményezheti a felülvizsgálati eljárás elrendelését a jogtalan haszonszerzési célzat megállapítását kifogásoló érvelés. A jogtalan haszonszerzési célzattal történt megtévesztő magatartás ténybeli alapjainak vitatása lényegében a bizonyítékok értékelésének sérelmezésén keresztül az irányadó tényállás támadása miatt a törvényben kizárt.

A hamis magánokirat felhasználása vétségeként minősített cselekmények esetében a terhelti védekezés és az azt alátámasztó tanúvallomások figyelmen kívül hagyása miatti kifogás úgyszintén a bizonyítékok értékelésének mikéntjét vonja kétségbe és ezáltal támadja a bűnösség megállapítását.

A zártörés büntette esetében a felülvizsgálati indítványban hivatkozott iratellenesség, a bizonyítottság hiánya és ezekből következően a megtámadott határozatok tényállásának esetleges megalapozatlansága - az előbb kifejtettek miatt - úgyszintén nem

képezheti felülvizsgálati eljárás tárgyát.

A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor is felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság határozatának meghozatalára a Be. 373. § (1) bekezdés I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor.

A Be. 373. § (1) bekezdés III. a) pontja alapján hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés valósul meg, ha a bíróság a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése, vagy a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása tekintetében indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.

Az indítványban megjelölt ok csak akkor vezethet - felülvizsgálati eljárásban is - hatályon kívül helyezéshez, ha szoros összefüggésbe hozható a bűnösség megállapításával, a felmentéssel, az eljárás megszüntetésével, a jogi minősítéssel, a büntetés kiszabásával, illetve az intézkedés alkalmazásával.

A Be. 258. §-ában előírtakra figyelemmel a bíróság indokolásában köteles számot adni a döntéshozatali tevékenységéről, a felülbíráló bíróság pedig ezt köteles ellenőrizni. Ha a megtámadott határozat indokolása oly mértékben hiányos, hogy nem állapítható meg belőle, mire alapította a bíróság a döntését, akkor valósul meg az érdemi felülbírálat lehetősége, aminek következménye a hatályon kívül helyezés.

A jogi indokolás körében hatályon kívül helyezés csak akkor következhet be, ha a jogi indokolás annyira hiányos, hogy nem állapítható meg belőle a jogi következtetés útján sem, hogy milyen jogszabályon alapul valamely büntetőjogi főkérdésben hozott döntés (1/2007. számú BK vélemény).

Mindebből következően tehát a tárgyalta felülvizsgálati ok esetében nem vizsgálható a bűnösség megállapításának, a felmentésnek, az eljárás megszüntetésének, a jogi minősítésnek vagy a büntetés kiszabásának, illetve az intézkedés alkalmazásának anyagi jogi alapossága, helyessége (BH 2012.32.).

A felülvizsgálati eljárásban az indokolási kötelezettség megszegésének vizsgálata során az indokolás helyessége már kívül esik a feltétlen eljárási szabálysértések körén, az tartalmilag az ügydöntő határozat megalapozottságának meg nem engedett támadása (BH 2017.48.).

Ilyen feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási

szabálysértés az első- és a másodfokú bíróság határozata vonatkozásában sem állapítható meg.

A Fonyódi Járásbíróság ítéletének 6. oldal 5. bekezdésétől kezdődően a 19. oldal 6. bekezdéséig bezárólag kimerítően és részletesen megindokolta, hogy mely bizonyítékokra alapítva állapította meg azt a tényt, hogy a terhelt azzal a cézzal igényelte a gépjárművek adásvétele során - valótlan tartalmú okiratok felhasználásával - a hitelösszegeket, hogy a fizetési szándékát illetően a hitelintézeteket tévedésbe ejtse és a sértetteknek kárt okozzon; továbbá pontosan rögzítésre került, mely bizonyítékok alapján volt kétséget kizáró módon megállapítható tényként az is, hogy az I. rendű terhelt a tulajdonában lévő három lefoglalt személygépkocsit a terhelt-társaival együtt a végrehajtás alól elvonta.

Az elsőfokú bíróság tételelesen megjelölte és elemezte a terhelt, illetve társai védekezésével szemben értékelt vallomások, okiratokat és a könyvszakértő véleményét. Megindokolta, hogy a terheltnek a teljesítési szándékára alapított védekezését mely bizonyítékok alapján vetette el.

A másodfokú bíróság határozatában az indokolási kötelezettség teljesítését vizsgálta, megállapította, hogy az elsőfokú bíróság azt maradéktalanul teljesítette, kitért arra is, hogy a fellebbezésben és a felülvizsgálati indítványban hivatkozott érvelés, mely az I. rendű terhelt jövedelmi, vagyoni viszonyaira, teljesítő képességére hivatkozik, nem eredményezheti a megtévesztési szándék bizonyított tényének kétségbe vonását.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a bizonyítékok értékelése, összevetése valamennyi bűncselekmény esetében kimerítő, ezért a Kúria álláspontja szerint az eljáró elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének - mint ahogy azt a másodfokon eljáró törvényszék helytállóan megállapította - maradéktalanul eleget tett. Mindez pedig a felülvizsgálati eljárás során a Kúria számára is nyomon követhető volt, mivel a bíróságok a bizonyíték értékelő tevékenységük indokairól is számot adtak.

Mindezekre figyelemmel a Kúria - mivel olyan eljárási szabálysértést sem észlelt, amelynek vizsgálatára a Be. 423. § (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a megtámadott határozatokat - a Be. 424. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen eljárva - a Be. 426. §-a szerint hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdés és a Be. 421. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ez

utóbbi esetben a Kúria a felülvizsgálati indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2017. november 28.

Dr. Csák Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Domonyai Alexa s.k. előadó bíró, Dr. Soós László s.k. bíró

A kiadmány hitelével:
TóthLné
bírószági tisztviselő